II

(Tiesību akti, kas pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2007. gada 24. aprīlis)

par valsts atbalsta shēmu, ko īstenojusi Slovēnija saskaņā ar tās tiesību aktiem par enerģijas ražotājiem, kuri tiesīgi saņemt atbalstu – Lieta Nr. C 7/2005

(izziņots ar dokumenta numuru K(2007) 1181)

(Autentisks ir tikai teksts slovēņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2007/580/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu, un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas aicinātas iesniegt savus apsvērumus atbilstīgi minētajiem pantiem [1],

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Ar vēstuli, kuras saņemšanu Komisija reģistrējusi 2003. gada 1. oktobrī, Slovēnija iesniedza balasta izmaksu atgūšanas programmu attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas uzņēmumiem Slovēnijas Republikā saskaņā ar pagaidu procedūru, kas izklāstīta Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas Pievienošanās līguma Eiropas Savienībai IV pielikuma 3. punkta 1. daļas c) apakšpunktā. Šis paziņojums tika reģistrēts ar valsts atbalsta lietas numuru SI 7/03.

(2) Turpmākajā vēstuļu apmaiņas gaitā atklājās, ka divas elektrostacijas, kas bija minētas izziņotā pasākuma informatīvajā aprakstā, ir saņēmušas līdzekļus no citas valsts atbalsta shēmas. Šīs valsts atbalsta shēmas (turpmāk "shēma") saņemšanu Komisija reģistrējusi 2004. gada 6. decembrī ar valsts atbalsta lietas numuru NN 80/04.

(3) Pamatojoties uz Komisijas rīcībā esošo informāciju, Komisijai bija šaubas par shēmas konkrētu daļu atbilstību kopējam tirgum. Tādējādi 2005. gada 2. februārī Komisija pieņēma lēmumu uzsākt oficiālu izmeklēšanu saskaņā ar EK līguma 88. panta 2. punktu (turpmāk "lēmums par procedūras uzsākšanu") un aicināja Slovēniju iesniegt savus apsvērumus. Lēmums par procedūras uzsākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [2] 2005. gada 15. martā. Visas ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt savus apsvērumus viena mēneša laikā no publikācijas dienas.

[1] OV C 46, 22.2.2005., 3. lpp.

[2] OV C 63, 15.3.2005., 2. lpp.

(4) Ar 2005. gada 11. marta vēstuli, kuras saņemšana reģistrēta 2005. gada 14. martā, Slovēnija iesniedza savus apsvērumus attiecībā uz šaubām, kas izvirzītas lēmumā par procedūras uzsākšanu. Komisija 2005. gada 25. aprīlī, 2005. gada 11. jūlijā, 2005. gada 23. novembrī un 2006. gada 22. jūnijā nosūtīja Slovēnijai papildu jautājumus, uz kuriem tika atbildēts attiecīgi ar 2005. gada 14. jūnija vēstuli, kuras saņemšanu Komisija reģistrējusi tajā pašā dienā, 2005. gada 20. septembra vēstuli, kuras saņemšanu Komisija reģistrējusi tajā pašā dienā, 2006. gada 31. janvāra vēstuli, kuras saņemšanu Komisija reģistrējusi tajā pašā dienā un ar 2006. gada 7. jūlija vēstuli, kuras saņemšanu Komisija reģistrējusi 2006. gada 14. jūlijā.

(5) Komisijai nesaņēma citu ieinteresēto personu apsvērumus.

(6) Komisijas un Slovēnijas iestāžu tehniska sapulce notika 2006. gada 25. oktobrī, kā rezultātā Slovēnija sniedza Komisijai papildu informāciju ar 2006. gada 23. novembra vēstuli, kuras saņemšanu Komisija reģistrējusi 2006. gada 24. novembrī.

2. SHĒMAS APRAKSTS

(7) Shēma tika ieviesta 2001. gadā, lai atbalstītu elektrības ražošanu no atjaunojamiem enerģijas avotiem un koģenerāciju Slovēnijā un lai nodrošinātu uzticamu enerģijas piegādi no vietējiem avotiem.

(8) Lai gūtu labumu no shēmas, enerģijas ražotājam no Vides, teritorijas plānošanas un enerģētikas ministrijas jāsaņem statuss "ražotājs, kurš ir tiesīgs saņemt atbalstu" ([1]).

(9) Statusu "ražotājs, kurš ir tiesīgs saņemt atbalstu" var attiecināt uz trīs elektroenerģijas ražotāju veidiem:

i) elektrostacijām, kas ražo elektrību no atjaunojamiem enerģijas avotiem, izņemot hidroelektrostacijas ar jaudu, kas lielāka par 10 mW;

ii) ražotājiem, kuri izmanto koģeneratīvu tehnoloģiju ar efektivitāti, kas ir virs vidējā līmeņa, izņemot komunālās siltumapgādes stacijas ar jaudu, kas lielāka par 10 mW un rūpnieciskās siltumapgādes stacijas ar jaudu, kas lielāka par 1 mW;

iii) Trbovļes termoelektrostacijas (turpmāk "Trbovļes elektrostacija") to ražošanas daļu, kas izmanto līdz 15 % no valsts primārās enerģijas, kas nepieciešama, lai segtu elektrības patēriņu Slovēnijā.

(10) 2003. gadā ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, piederēja aptuveni 11,2 % no Slovēnijas elektrības ražošanas tirgus. Bez Trbovļes elektrostacijas un Ļubļanas koģenerācijas elektrostacijas šī tirgus daļa samazinās līdz aptuveni 2,7 %.

(11) Ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, ir tiesības uz to, ka visu šo ražotāju saražoto enerģiju pērk tā tīkla operators, kuram ražotāji ir pievienoti, par tādu cenu, ko katru gadu nosaka un koriģē valsts. Šī cena ir augstāka par tirgus cenu. Ražotāji, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, var izvēlēties arī pārdot savu saražoto elektrību tiešā veidā tirgū, un šajā gadījumā viņiem ir tiesības saņemt no valsts piemaksu, kas ir vienāda ar starpību starp tiem ieņēmumiem, ko tie būtu saņēmuši, pārdodot savu elektrību tīkla operatoram, un ieņēmumiem no elektrības pārdošanas tirgū.

(12) Tīkla operatori atgūst zaudējumus, kas tiem rodas pirkuma saistību rezultātā, izmantojot maksājumus no fonda, kas izveidots saskaņā ar tiesību aktiem. Fonda naudas līdzekļus izmanto arī, lai maksātu piemaksas ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu un kuri izvēlas pārdot savu saražoto elektrību tirgū. Fondu uztur, izmantojot ieņēmumus no parafiskālas nodevas par elektrības patēriņu, kas ir noteikta visiem elektrības patērētājiem Slovēnijā.

3. LĒMUMĀ PAR PROCEDŪRAS UZSĀKŠANU IZVIRZĪTĀS ŠAUBAS

(13) Pēc Komisijas rīcībā esošās informācijas analīzes Komisija nonāca pie sākotnēja konstatējuma, ka atbalsts bija valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, jo tas atbilda attiecīgās definīcijas četriem kumulatīvajiem kritērijiem.

(14) Komisija arī šaubījās, vai shēmu var uzskatīt par atbilstīgu kopējam tirgum.

([1]) Rīkojums par nosacījumiem, lai iegūtu statusu "elektrības ražotājs, kurš ir tiesīgs saņemt atbalstu" (*Slovēnijas Oficiālais Vēstnesis* Nr. 29/01 un 99/01).

(15) Pirmkārt, Komisija analizēja atbalstu, ņemot vērā Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai ([1]) (turpmāk "vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnes"). Analīzes rezultātā radās šaubas par atbalsta atbilstību šīm pamatnostādnēm, jo īpaši attiecībā uz to ražotāju definīciju, kuri izmanto atjaunojamus enerģijas avotus un efektīvu koģeneratīvu tehnoloģiju, kā arī attiecībā uz atbalsta līmeni salīdzinājumā ar faktiskajām ražotāju papildizmaksām.

(16) Otrkārt, tā analizēja atbalstu atbilstīgi Komisijas paziņojumam par atbalsta analīzes metodoloģiju saistībā ar balasta izmaksām ([2]) (turpmāk "metodoloģija"). Analīzes rezultātā radās šaubas par shēmas atbilstību šai metodoloģijai. Komisijai, jo īpaši, nebija iespējams secināt, ka atbalsts aprēķināts pietiekoši precīzi, lai ļautu veikt aprēķinus par katru elektrostaciju, kas nepieciešami saskaņā ar šo metodoloģiju.

(17) Treškārt, Komisija analizēja atbalstu kā kompensāciju par maksājumiem, kas saistīti ar vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumiem. Šīs analīzes rezultātā radās šaubas par atbalsta atbilstību, jo lielākajai daļai atbalsta saņēmēju Komisija nevarēja noteikt pietiekoši precīzu vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumu, un vienīgajam atbalsta saņēmējam, kuram varēja precīzi noteikt šo pakalpojumu, Komisijai nebija iespējams novērtēt kompensācijas proporcionalitāti.

(18) Komisijai bija arī šaubas, vai atbalsts, ko finansē, izmantojot elektrības patērētājiem uzliktu parafiskālu nodevu, ir savietojams ar EK līguma 25. un 90. pantu.

4. CITU IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI

(19) Pēc lēmuma par procedūras uzsākšanu Komisija nesaņēma citu ieinteresēto personu apsvērumus.

5. DALĪBVALSTS SĀKOTNĒJIE APSVĒRUMI

(20) Ar 2005. gada 11. marta vēstuli, kuras saņemšana reģistrēta 2005. gada 14. martā, Slovēnija iesniedza savus apsvērumus attiecībā uz šaubām, kas minētas lēmumā par procedūras uzsākšanu. Šie apsvērumi attiecās tikai uz valsts atbalsta definīcijas problēmu un parafiskālas nodevas jēdzienu.

5.1. **Valsts atbalsta esība**

(21) Slovēnija norādīja, ka Slovēnijas izplatītājsabiedrības nav 100 % valsts īpašums. Slovēnija norāda, ka operatori ir daļēji valsts (aptuveni 80 %) un privātu ieguldījumu fondu un citu īpašumā (aptuveni 20 %). Turklāt pirkuma saistību shēmas nolūkam Slovēnijas tiesību aktos nav nošķirti valsts īpašumā esoši operatori un privātīpašumā esoši operatori. Enerģētikas aktā ([3]) nav noteikts, ka operatoram jābūt valsts īpašumā, un tajā pieļauta iespēja, ka operators ir privātīpašumā vai valsts īpašumā.

(22) Slovēnija uzskata, ka pirkuma saistību shēmā iesaistīta konkrētas juridiskās personas atrašanās valsts īpašumā nenozīmē, ka, pamatojoties vienīgi uz to, ir konstatējams valsts atbalsts. Tika norādīta atsauce uz Eiropas Kopienu Tiesas 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98.

(23) Turklāt Slovēnija apgalvo, ka sistēma elektroenerģijas pirkšanai no ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, kas paredzēta Slovēnijas tiesību aktos, ir ļoti līdzīga citām Komisijas pārbaudītajām shēmām, piemēram, lietā NN 27/2000 un NN 68/2000 ([4]), kurās Komisija nekonstatēja valsts atbalsta esību. Saskaņā ar Slovēnijas pausto viedokli, Komisija lēmumos par šīm divām lietām konstatēja, ka, tā kā saistības tika piemērotas gan daudziem privātiem operatoriem, gan dažiem valsts tīkla operatoriem, tad nevarētu uzskatīt, ka tiesību akts vai drīzāk attiecīgie gadījumi ietver valsts resursus.

(24) Ievērojot minētos apsvērumus un ņemot vērā šo sistēmu, Slovēnija uzskatīja, ka, ja līdzekļi pēc būtības netiek sniegti no valsts resursiem, tad jautājums par to, kā īpašumā atrodas iesaistītās juridiskās personas, pats par sevi nevar mainīt šo līdzekļu būtību.

([1]) OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

([2]) Komisija pieņēmusi 2001. gada 26. jūlijā. Pieejams Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē šādā adresē: http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/legislation/stranded_costs/en.pdf
Darīts zināms dalībvalstīm ar 2001. gada 6. augusta vēstuli Nr. SG(2001) D/290869.

([3]) *Slovēnijas Oficiālais Vēstnesis* Nr. 79.1999. un 51/2004.

([4]) OV C 164, 10.7.2002., 3. lpp. (par abām lietām).

(25) Turklāt Slovēnija uzskata, ka valsts uzņēmuma saņemtās obligātās iemaksas nav valsts atbalsts, ja attiecīgajam uzņēmumam nav tiesību brīvi izmantot šos līdzekļus. Pirkuma saistību gadījumā shēmas finansējuma avots ir visu elektrības lietotāju maksātā maksa par tīkla lietošanu, no kuras daļu tīkla operators uzkrāj atsevišķos kontos iepriekš noteiktām vajadzībām.

5.2. **Parafiskālā nodeva**

(26) Slovēnija uzsvēra, ka pirkuma saistību shēmas finansēšanai tiek izmantota daļa no maksas par tīkla lietošanu, ko maksā visi elektrības lietotāji saskaņā ar vienādiem nosacījumiem, kas zināmi iepriekš. Tīkla lietošanas maksas sastāvdaļas ir noteikusi Enerģijas aģentūra (enerģijas tirgus regulators) un valdība. Cenu starpību sedz, izmantojot mehānismu, saskaņā ar kuru tīkla operatori pērk elektrību par fiksētu cenu un pārdod to par tirgus cenu. Visi zaudējumi, kas tiem rodas, tiek segti, izmantojot daļu no maksas par tīkla lietošanu. Tātad operatori, uz kuriem attiecas pirkuma saistības, saņem līdzekļus nevis no valsts, bet, izmantojot daļu no maksas par tīkla lietošanu.

(27) Operatoriem jāieskaita šie līdzekļi īpašā kontā. Šie līdzekļi ir arī paredzēti tam, lai maksātu papildu piemaksu tad, ja ražotāji, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, pārdod daļu no savas elektrības paši vai ar starpnieku palīdzību.

(28) Slovēnija apgalvoja, ka shēmā nav iekļauts ne valsts fonds, ne arī kāda cita veida fonds, caur kuru līdzekļi tiek pārskaitīti. Līdzekļus shēmas finansēšanai nevar uzskatīt par tādiem, kas veidojas no parafiskālās nodevas, jo tie neveidojas no valsts budžeta un tie nav piedēvējami valstij.

6. PAPILDU INFORMĀCIJA, KO IESNIEGUSI SLOVĒNIJA

(29) Veicot turpmāku saraksti ar Komisiju, Slovēnija iesniedza papildu informāciju un saistības attiecībā uz shēmu.

Atjaunojamās enerģijas veidi

(30) Slovēnija sniedza jaunu informāciju, kas sīki skaidro shēmas mērķus vides aizsardzības jomā. Pirmkārt, shēmu izveidoja, lai dotu ieguldījumu vispārējās vides politikas mērķu sasniegšanā:

i) efektīvāka enerģijas izmantošana;

ii) atjaunojamās enerģijas avotu īpatsvara palielināšana Kopienas primārās enerģijas bilancē no 8,8 % 2001. gadā līdz 12 % līdz 2010. gadam.

(31) Noteiktie mērķi ietver uzdevumus attiecībā uz koģenerāciju un atjaunojamās enerģijas avotiem, un šīs abas jomas ietilpst elektrības pirkuma shēmā. Šie mērķi atbilst uzdevumiem, kas noteikti Slovēnijai, piemēram, ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. septembra Direktīvu 2001/77/EK par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus ([1]). Direktīvā 2001/77/EK noteikti orientējoši mērķi katrai dalībvalstij. Slovēnijai ir noteikts mērķis līdz 2010. gadam palielināt patēriņa daļu elektrībai, ko ražo no atjaunojamās enerģijas avotiem, līdz 32,6 %.

(32) Kopā ir 434 elektrostacijas, no kurām tiek pirkta elektroenerģija saskaņā ar shēmu, no kurām 430 ir pievienotas izplatīšanas tīklam un 4 elektrostacijas – pārvades tīklam. Vairāk nekā 90 % no elektrostacijām, kas pievienotas izplatīšanas tīklam, ir hidroelektrostacijas, atlikušās ir biomasas elektrostacijas, saules enerģijas elektrostacijas un koģenerācijas stacijas.

(33) Shēma ir bijusi spēkā kopš brīža, kad 2002. gada 4. aprīlī stājās spēkā Dekrēts par noteikumiem attiecībā uz elektrības cenu noteikšanu un tās pirkšanu no elektrības ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu ([2]).

(34) Pašreiz spēkā esošie elektrības pirkuma līgumi starp elektrostacijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, un tīkla vai sistēmas operatoriem ir noslēgti uz desmit gadiem.

(35) Slovēnija skaidroja, ka saskaņā ar 1999. gada Enerģētikas akta 4. pantu atjaunojamās enerģijas avoti ir definēti tā, kā paredzēts Direktīvā 2001/77/EK.

([1]) OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp.
([2]) *Slovēnijas Oficiālais Vēstnesis* Nr. 25/02.

(36) Shēmas galvenais mērķis ir nodrošināt piemērotus ekonomiskos nosacījumus tādu jaunu elektrostaciju projektu izstrādei un īstenošanai, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu. Tika veikta izmaksu analīze (attiecībā uz primārās enerģijas avotu un apjomu) individuālām elektrostacijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, lai atsevišķiem tādu elektrostaciju veidiem, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu izstrādātu pirkuma cenas, kas garantētu vismaz minimālo peļņu, kas vajadzīga jaunu ieguldījumu veikšanai. Atbalsta vai piemaksas apjoms ir noteikts kā starpība starp elektrības ikgadējo pirkuma pamatcenu un vidējo tirgus cenu. Ja tirgus cena palielinās, piemaksas attiecīgi tiek samazinātas.

(37) Turpmāk sniegtajā tabulā ir salīdzinātas ražošanas izmaksas ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, katrā elektrostaciju tehnoloģijas un apjoma kategorijā ar shēmas piedāvāto piemaksu. Tabula ir izveidota, pamatojoties uz pieņēmumu, ka vidējā tirgus cena ir 8 SIT/kWh. Šī vērtība noder tikai kā atsauces vērtība, jo, tirgus cenām ceļoties, piemaksas tiek attiecīgi samazinātas.

(38) Visos gadījumos ražošanas izmaksas ir augstākas gan par vidējo tirgus cenu, gan par garantēto vienoto pirkuma cenu saskaņā ar shēmu ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu.

1. tabula

Salīdzinājums starp ražošanas izmaksām elektrostacijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, un pirkuma cenām saskaņā ar shēmu

Atbalstu saņemt tiesīgās elektrostacijas *(QPP)* veids, ņemot vērā primārās enerģijas avotu		Enerģija	Ražošanas izmaksas	Starpība	Piemaksa
	Apjoms	*[kW]*	*[SIT/kWh]*	*[SIT/kWh]*	*[SIT/kWh]*
Hidroelektrostacijas	Līdz 1 mW	100	15,53	7,53	6,75
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	14,33	6,33	6,23
Biomasas elektrostacijas	Līdz 1 mW	600	24,80	16,80	8,69
	Vairāk par 1 mW	1 500	18,18	10,18	8,17
Vēja elektrostacijas	Līdz 1 mW	100	23,28	15,28	6,55
	Vairāk par 1 mW	20 000	15,49	7,49	6,05
Ģeotermālās elektrostacijas		3 000	14,59	6,59	6,05
Saules enerģijas elektrostacijas	Līdz 36 kW	36	175,26	167,26	81,67
	Vairāk par 36 kW	100	122,58	114,58	7,46
Citas elektrostacijas, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu (biogāze)		120	30,39	22,39	20,97
Elektrostacijas, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, vai termoelektrostacijas, kas izmanto sadzīves atkritumus	Līdz 1 mW	100	13,97	5,97	4,74
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	12,08	4,08	3,87
Koģenerācijas termoelektrostacijas centrālai siltumapgādei	Līdz 1 mW	700	16,54	8,54	5,9
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	14,56	6,56	5,38
Koģenerācijas rūpnieciskās termoelektrostacijas	Līdz 1 mW	700	14,95	6,95	4,83

N.B. Pieņemot, ka tirgus cena ir 8 SIT/kWt.

(39) Pamatojoties uz izmaksu analīzi un ekonomiskiem aprēķiniem elektrostaciju kategorijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, kā redzams turpmāk sniegtajā tabulā, var secināt, ka saskaņā ar shēmu piemēroto pirkuma cenu tīrā pašreizējā vērtība (NPV) nepārsniedz visu ieguldījumu izmaksu NVP visās elektrostacijās, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu.

2. tabula

Pirkuma cenu tīrās pašreizējās vērtības un ieguldījumu izmaksu salīdzinājums individuālajām elektrostacijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu

Atbalstu saņemt tiesīgās elektrostacijas *(QPP)* veids, ņemot vērā primārās enerģijas avotu		Jauda	Plānotais gada pārdošanas apjoms	Konkrētas ieguldījumu izmaksas	Ieguldījums	Ikgadējā piemaksa	Piemaksas – ieguldījuma izmaksas (NVP)
	Apjoms	*[kW]*	*[mWh]*	*[SIT/kW]*	*[SIT miljoni]*	*[SIT miljoni/a]*	*[SIT miljoni]*
Hidroelektrostacijas	Līdz 1 mW	100	456	480 000	48	2,9	– 21,0
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	10 656	380 000	1 140	63,1	– 549,1
Biomasas elektrostacijas	Līdz 1 mW	600	2 725	990 000	594	22,5	– 369,3
	Vairāk par 1 mW	1 500	6 813	660 000	990	52,9	– 492,1
Vēja elektrostacijas	Līdz 1 mW	100	187	341 000	34	1,2	– 22,2
	Vairāk par 1 mW	20 000	40 800	253 000	5 060	234,5	– 2 802,2
Ģeotermālās elektrostacijas		3 000	20 736	715 000	2 145	119,2	– 1 029,1
Saules enerģijas elektrostacijas	Līdz 36 kW	36	34	1 430 000	52	2,7	– 26,2
	Vairāk par 36 kW	100	116	1 210 000	121	0,8	– 105,4
Citas elektrostacijas, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu (biogāze)		120	628	913 000	110	12,5	– 1,0
Elektrostacijas, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, vai termoelektrostacijas, kas izmanto sadzīves atkritumus	Līdz 1 mW	100	624	319 000	32	2,8	– 7,0
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	19 728	286 000	858	72,5	– 212,0
Koģenerācijas termoelektrostacijas centrālai siltumapgādei	Līdz 1 mW	700	2 496	198 000	139	16,1	– 16,0
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	10 698	165 000	495	63,0	– 19,3
Koģenerācijas rūpnieciskās termoelektrostacijas	Līdz 1 mW	700	3 135	187 000	131	2,5	– 5,0

N.B. Piemērojot 8 % diskonta likmi, 15 gadu laika posmu un pirkuma cenas vai piemaksas samazinājumu par 5 % pēc 5 gadiem un par 10 % pēc 10 gadiem, saskaņā ar Dekrētu par elektrības pirkšanu.

(40) Piemaksas individuālajām elektrostacijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, ietver arī peļņu no kapitāla, kas paredzēts Slovēnijas tiesību aktos, tas sastāda 8 % minimālo diskonta likmi ieguldījumiem no valsts fondiem. Tas, ka pirkuma cenas un piemaksas nav koriģētas, nozīmē, ka pašreizējā peļņa visām atbalstu saņemt tiesīgajām elektrostacijām, kuras izmanto atjaunojamās enerģijas avotus, ir mazāka par 8 %, kā tas ir redzams turpmāk sniegtajā tabulā. Saules enerģijas elektrostacijām piemaksa liedz gūt peļņu no kapitāla (negatīva peļņa), jo īpaši attiecībā uz mazām un vidējām elektrostacijām.

3. tabula

Peļņa no kapitāla individuālām elektrostacijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu

Atbalstu saņemt tiesīgās elektrostacijas *(QPP)* veids, ņemot vērā primārās enerģijas avotu		Enerģija	Piemaksa	Peļņa no kapitāla, kas iekļauta piemaksā
	Apjoms	*[kW]*	*[SIT/kWh]*	
Hidroelektrostacijas	Līdz 1 mW	100	6,75	6,95 %
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	6,23	7,90 %
Biomasas elektrostacijas	Līdz 1 mW	600	8,69	2,30 %
	Vairāk par 1 mW	1 500	8,17	6,00 %
Vēja elektrostacijas	Līdz 1 mW	100	6,55	0,40 %
	Vairāk par 1 mW	20 000	6,05	6,35 %
Ģeotermālās elektrostacijas		3 000	6,05	7,30 %
Saules enerģijas elektrostacijas	Līdz 36 kW	36	81,67	– 1,4 %
	Vairāk par 36 kW	100	7,46	– 15,0 %
Citas elektrostacijas, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu (biogāze)		120	20,97	6,80 %
Elektrostacijas, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, vai termoelektrostacijas, kas izmanto sadzīves atkritumus	Līdz 1 mW	100	4,74	4,40 %
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	3,87	7,30 %
Koģenerācijas termoelektrostacijas centrālai siltumapgādei	Līdz 1 mW	700	5,9	0,49 %
	No 1 mW līdz 10 mW	3 000	5,38	4,20 %
Koģenerācijas rūpnieciskās termoelektrostacijas	Līdz 1 mW	700	4,83	– 0,1 %

N.B. Peļņa no kapitāla, kas aprēķināta, ņemot vērā ieguldījumus elektrostacijās, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu (skatīt 2. tabulu), ņemot vērā pašreizējo piemaksu vērtību.

Koģenerācija

(41) Slovēnija skaidro, ka jaunās koģenerācijas stacijas ir aprīkotas galvenokārt ar gāzes turbīnām, kas darbības laikā sasniedz elektroenerģijas efektivitāti no 37 % līdz 40 % un kopējo efektivitāti virs 80 %. Jaunās, mazāko turbīnu elektroenerģijas efektivitāte pārsniedz 30 %, un to kopējā efektivitāte tāpat pārsniedz 80 %. Ņemot vērā to, ka Slovēnijas tradicionālo termoelektrostaciju elektroenerģijas efektivitāte ir vidēji ap 31 %, tas norāda uz lieliem primārās enerģijas ietaupījumiem (no 15 % līdz 25 %), kas iegūti, ražojot elektrību koģenerācijas stacijās un efektīvi izmantojot siltuma enerģiju.

(42) Darbības efektivitāte koģenerācijas stacijām, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, ir noteikta tā, lai atbilstu efektivitātes kritērijiem, ko prasa Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīva 2004/8/EK par tādas koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū, un ar kuru groza Direktīvu 92/42/EEK ([1]).

(43) Slovēnija parādīja, ka elektrības ražošanas izmaksas koģenerācijas elektrostacijās, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu, visos gadījumos ir augstākas par shēmas pirkuma cenu, ka piemaksu tīrā pašreizējā vērtība (NVP) ir mazāka par ieguldījumu izmaksām un ka peļņa no ieguldījumiem ir zemāka par 4,20 % (skatīt visu iepriekš redzamo tabulu pēdējās trīs rindas). Aprēķinos ir ņemti vērā ieguvumi no siltumenerģijas izmantošanas.

([1]) OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.

Piegādes drošība

(44) Slovēnija ir ieviesusi vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumu elektrības piegādes drošības jomā. Saskaņā ar Direktīvas 2003/54/EK 11. panta 4. punktu šā vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojuma pamatā ir tāda elektrības ražošana, kurā izmantoti vietējie degizrakteņu kurināmā avoti. Šajā nolūkā katru gadu elektrības ražošanā tiek izlietotas 600 000 tonnas Slovēnijas brūnogļu. Brūnogles ir vienīgais degizrakteņu kurināmā avots, kas ir pieejams Slovēnijā. Tā kā brūnogles tiek optimālā līmenī izmantotas vienā no Trbovļes elektrostacijas vienībām (*TET2*, kas atrodas brūnogļu ieguves vietas tuvumā), Trbovļes elektrostacijai ir pienākums pildīt šīs saistības. Tika nolemts, ka šo elektrības daudzumu var pirkt, izmantojot garantēto pirkuma sistēmu.

(45) Atbilstīgu elektrības daudzumu pērk par cenu, ko katru gadu pārbauda iestādes un kas atbilst Trbovļes elektrības ražošanas izmaksām. Pirkuma cenā nav iekļauta peļņa.

(46) Slovēnija sniedza turpmāk redzamo tabulu, kurā ir novērtēts atbalsta apjoms uzņēmumam pēdējos gados:

4. tabula

Atbalsta apjoma novērtējums

	7.–12. 2001. g.	2002. g.	2003. g.	2004. g.
Daudzums (gWh)	254,3	562,2	563,4	563,0
Pirkuma cena (SIT/kWh)	17,00	15,36	15,34	16,59
Pirkuma izmaksas (SIT tūkstoši)	4 323 943	8 636 245	8 644 855	9 339 836
Pārdošanas cena (SIT/kWh)	7,13	5,97	7,60	7,71
Pārdotās enerģijas izmaksas (SIT tūkstoši)	1 813 111	3 357 073	4 281 840	4 340 040
Atbalsta apjoms (SIT tūkstoši)	2 510 832	5 279 172	4 363 015	4 999 795
Atbalsta līmenis (SIT/kwh)	9,87	9,39	7,74	8,88

(47) Vietējo brūnogļu izmantošana principā arī ir iespējama Šoštaņas elektrostacijā, kurai ir piecas vienības, no kurām divas ir jaunākas un aprīkotas ar dūmu attīrīšanas iekārtām, un trīs ir vecākas, un tām nav filtrēšanas aprīkojuma. Šajās vienībās dedzina ogles no tuvumā esošām raktuvēm un īpašos apstākļos varētu izmantot arī brūnogles. Divas jaunākās vienības jau pilnībā izmanto brūnogles no tuvumā esošām raktuvēm. Vispārējos vilcienos runājot, šo raktuvju jauda ir pietiekoša šīm divām elektrostacijas vienībām. Brūnogļu dedzināšana būtu iespējama tikai trijās vecākajās vienībās, kuras nestrādā ar pilnu jaudu un kurām vēl ir dažas ražošanas rezerves. Tomēr šī iespēja rada šādas grūtības:

i) brūnogļu transportēšana uz Šoštaņu, izmantojot dzelzceļa transportu, maksātu aptuveni 5 euro par tonnu, un, ņemot vērā valsts enerģijas bilancē plānoto brūnogļu ražošanas apjomu (600 000 tonnas gadā), tas varētu izmaksāt ap 3 miljoniem *euro* gadā;

ii) ogļu dedzināšana varētu palielināt SO_2 emisiju daudzumu par 30 000 tonnām gadā, jo Šoštaņas elektrostacijas 1., 2. un 3. vienība nav aprīkota ar dūmu attīrīšanas iekārtām, un Slovēnijas brūnogļu sastāvā ir no 2,2 % līdz 2,5 % sēra;

iii) tā kā Šoštaņas elektrostacijas 1., 2. un 3. vienībai ir ievērojami zemāka termodinamiskā efektivitāte nekā Trbovļes elektrostacijā, tāda paša daudzuma brūnogļu sadedzināšana, ražojot elektrību Šoštaņas trijās vienībās un nevis Trbovļes elektrostacijā, palielinātu CO_2 emisijas par aptuveni 15 %.

Tādēļ ir saprotams, ka brūnogļu dedzināšana Šoštaņas elektrostacijas vienībās nevar tikt attaisnota no ekonomiskā viedokļa.

(48) Vienīgā alternatīvā iespēja brūnogļu izmantošanā ir Ljubļanas termoelektrostacijā (*TE-TOL*), kurā vietējās brūnogles bija galvenais enerģijas avots līdz 2000. gadam. Tā kā šīs elektrostacijas (*TE-TOL*) vienības nav aprīkotas ar iebūvētām dūmu attīrīšanas iekārtām, tajās vairs nedrīkst dedzināt Slovēnijas brūnogles, jo tajās sēra daudzums ir no 2,2 % līdz 2,5 %. Tādēļ *TE-TOL* pārtrauca Slovēnijas brūnogļu izmantošanu un tagad dedzina tikai ievestās Indonēzijas ogles, kurām ir ievērojami zemāks sēra saturs (mazāk par 0,5 %), tādēļ elektrostacijai nav vajadzīgs aprīkojums dūmu attīrīšanai no sēra. Dūmu attīrīšanas iekārtu uzstādīšana *TE-TOL* vienībās būtu neekonomiska.

(49) Slovēnija apņēmās nodrošināt to, ka valsts atbalstu piegādes drošībai saņem ne vairāk par 15 % kopējās primārās enerģijas, kas vajadzīga, lai saražotu enerģiju, ko patērē Slovēnijā jebkurā kalendārajā gadā.

Pārklāšanās

(50) Pirkuma saistību shēma nodrošina tikai daļu no amortizācijas izmaksām, kas rodas ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu.

(51) Noteikumi par līdzekļu piešķiršanu, lai veicinātu atjaunojamās enerģijas resursu izmantošanu, efektīvu enerģijas izmantošanu un koģenerācijas elektrostaciju darbību [1], ļāva ar ieguldījumiem atbalstīt elektrostacijas, kas izmanto atjaunojamās enerģijas avotus, un koģenerācijas elektrostacijas. Tomēr ieguldījumu atbalstu šīm elektrostacijām atcēla jaunie noteikumi par līdzekļu piešķiršanu, lai veicinātu enerģijas efektīvu izmantošanu un enerģijas resursu izmantošanu [2]. Izņēmumi ir noteikti elektrostacijām, kuras nav pievienotas valsts tīklam un negūst labumu no shēmas, un elektrostacijām ar jaudu līdz 10 mW, kuras izmanto atjaunojamās enerģijas avotus un jaunu vai novecojušu tehnoloģiju, un tādējādi elektrības ražošanas augsto izmaksu dēļ elektrības pirkuma cena nav pietiekoši augsta, lai nodrošinātu ieguldījumu rentabilitāti. Tehnoloģiju veidi, kuri ir piemēroti atvieglojumu piešķiršanai, ir noteikti periodiskos uzaicinājumos piedalīties konkursos.

(52) Lai novērstu pārmērīgu atbalsta pārklāšanos, 14. pants Dekrētā par noteikumiem attiecībā uz elektrības cenu noteikšanu un tās pirkšanu no elektrības ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, nosaka, ka gadījumā, ja ražotājs, kurš ir tiesīgs saņemt atbalstu, ir saņēmis subsīdijas elektrostacijas celtniecībai, garantētā pirkuma cena tiek proporcionāli samazināta.

(53) Saskaņā ar šo pantu atbalstu saņemt tiesīgajam elektrības ražotājam, parakstot elektrības pirkuma līgumu ar tā tīkla operatoru, kuram ražotājs ir pievienots, ir jādeklarē visas subsīdijas, ko tas ir saņēmis elektrostaciju celtniecībai. Deklarētais apjoms tiek ņemts par pamatu, lai aprēķinātu garantētās pirkuma cenas samazinājumu. Pamatojoties uz minētajiem noteikumiem, garantētā pirkuma cena elektrostacijām (atkarībā no elektrostacijas veida un nominālās jaudas) tiek samazināta par 5 % par katriem 10 % saņemtā valsts atbalsta salīdzinājumā ar ieguldījumu apjomu elektrostacijā.

(54) Dekrēta noteikumu pamatā ir priekšnoteikums, ka pilna garantētā cena par elektrību no ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu, sedz fiksētās izmaksas un mainīgās izmaksas. Pieņem, ka vidējā attiecība starp fiksētajām un mainīgajām izmaksām ir 50:50.

(55) Slovēnija ir uzņēmusies uzlabot noteikumus attiecībā uz samazināšanu, lai tos precīzāk pielāgotu sadalījumam starp fiksētām un mainīgām izmaksām atkarībā no tehnoloģijām.

Dalībvalsts saistības

(56) Slovēnija apņēmās sagatavot grozījumus noteikumos par elektrību, ko ražo, izmantojot atjaunojamās enerģijas avotus un koģenerāciju, lai mainītu pašreizējo shēmas finansēšanas sistēmu. Šos grozījumus iekļaus, lai izveidotu atbalsta shēmu, kas atbilst EK līguma 25. un 90. pantam:

i) atbalsta līdzekļu vākšanas veids tiks mainīts uz vienreizēju maksājumu par savienojumu neatkarīgi no patērētās elektrības daudzuma un avota. Vienreizējā maksājuma apjomu noteiks, ņemot vērā savienojuma jaudu (drošinātāju rādītāji) un savienojuma sprieguma līmeni konkrētiem patērētājiem un patērētāju grupām;

[1] *Slovēnijas Oficiālais Vēstnesis* Nr. 74/01.
[2] *Slovēnijas Oficiālais Vēstnesis* Nr. 49/03.

ii) no brīža, kad Slovēnija pievienojās Eiropas Savienībai, līdz brīdim, kad tiks ieviests jaunais līdzekļu vākšanas veids, Slovēnija nodrošinās, ka "zaļās" elektroenerģijas importētāji var pieprasīt kompensēt nodevu, ar ko shēmas ietvaros finansē atbalstu atjaunojamiem enerģijas veidiem, nodrošinot, ka importētāji var pierādīt, ka to ievestajai enerģijai patiešām ir "zaļa" izcelsme. Nosacījumi dokumentācijai, lai pierādītu ievestās elektrības "zaļo" izcelsmi, galvenokārt pamatojas uz Kopienas izcelsmes apliecinājumu sistēmu. Vajadzības gadījumā, lai nepieļautu mākslīgi augstas deklarētās summas, kurām Kopienas izcelsmes apliecinājumu sistēma negarantē pietiekošu aizsardzību, tiks ieviesti ierobežojumi vienam piegādātājam kompensējamajām summām. Līdzīgu sistēmu ieviesīs attiecībā uz koģeneratīvo elektroenerģiju, pamatojoties uz Kopienas izcelsmes apliecinājumu sistēmu koģeneratīvai elektroenerģijai.

7. NOVĒRTĒJUMS

7.1. **Spēkā esošās Kopienas direktīvas par elektrības ražošanu**

(57) Elektrības ražošanu regulē vairāku Kopienas direktīvu noteikumi, tostarp jo īpaši Direktīva 2003/54/EK, Direktīva 2001/77/EK un Direktīva 2004/8/EK.

(58) Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 2. punkts nosaka: "Pilnībā ievērojot attiecīgos Līguma noteikumus, īpaši tā 86. pantu, dalībvalstis uzņēmumiem, kas darbojas elektroenerģijas nozarē, var vispārējās ekonomiskās interesēs uzlikt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, kuras attiecas uz drošību, tostarp piegādes drošību, piegādes regularitāti, kvalitāti un cenu, kā arī uz vides aizsardzību, tostarp energoefektivitāti un klimata aizsardzību".

(59) Direktīvas 2003/54/EK 11. panta 4. punkts nosaka: "Dalībvalsts apgādes drošības apsvērumu dēļ var noteikt, ka priekšroka dodama to ražošanas objektu dispečervadībai, kas izmanto vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, bet nevienā kalendārajā gadā nepārsniedzot 15 % no kopējās primārās enerģijas, kura vajadzīga, lai saražotu elektroenerģiju, ko patērē attiecīgajā dalībvalstī".

(60) Direktīva 2001/77/EK nosaka valstu orientējošos mērķus attiecībā uz patēriņu enerģijai no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Direktīvas 3. pants nosaka:

"1. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai iedrošinātu lielāku tās elektrības patēriņu, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, saskaņā ar valsts orientējošajiem mērķiem, kas minēti 2. punktā. Šiem pasākumiem jābūt proporcionāliem sasniedzamajam mērķim.

2. Ne vēlāk kā 2002. gada 27. oktobrī un pēc tam ik pēc pieciem gadiem dalībvalstis pieņem un publicē ziņojumu, kurā nosaka valsts orientējošos mērķus attiecībā uz tādas elektrības patēriņu nākotnē, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus, šo mērķi izsakot kā procentuālu daļu no elektrības patēriņa nākamajos 10 gados. Ziņojumā arī izklāsta pasākumus, kas veikti vai ko plānots veikt valsts līmenī, lai sasniegtu minētos valsts orientējošos mērķus. Lai noteiktu šos mērķus līdz 2010. gadam, dalībvalstis:

— ņem vērā pielikumā norādītās atsauces vērtības,

— nodrošina, lai mērķi būtu saderīgi ar visām tām valsts saistībām, ko tā uzņēmusies saistību par klimata pārmaiņām sakarā, kuras Kopiena uzņēmusies, ievērojot Kioto protokolu, kas pievienots Apvienoto Nāciju Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām."

(61) Direktīvas 2001/77/EK pielikums, kurā grozījumi izdarīti ar Pievienošanās aktu, nosaka Slovēnijai valsts mērķi 33,6 %.

7.2. **Novērtējums atbalstam "zaļās" elektroenerģijas un koģeneratīvās elektroenerģijas ražotājiem**

7.2.1. ***Atbalsta esība EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē***

(62) Lai pasākums būtu valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, tam jārada konkurences priekšrocības īpašā veidā, tam jāietekmē konkurence vai jādraud to ietekmēt un jāiespaido tirdzniecība starp dalībvalstīm, un tajā jābūt iesaistītiem valsts līdzekļiem.

(63) Tas, ka shēma ir īpaša, ir skaidrs, jo tās mērķis ir tikai konkrētas elektrostacijas. Tas, ka tā piešķir priekšrocības šīm elektrostacijām, arī ir skaidrs, jo pats sistēmas mērķis ir ļaut šīm elektrostacijām pārdot savu elektrību par cenu, kas ir augstāka nekā tirgus cena.

(64) Starp dalībvalstīm notiek elektrības apmaiņa. Ar Direktīvu 2003/54/EK tiek pabeigta elektrības iekšējā tirgus izveidošana, kas tika iesākta ar Direktīvu 96/92/EK. Slovēnijas tīkls ir savienots jo īpaši ar Austrijas un Itālijas tīkliem. Slovēnija veic elektrības apmaiņu ar tās kaimiņiem. Piemēram, 2004. gadā Slovēnija importēja elektrību 6 314 gWt apjomā un eksportēja 7 094 gWt ([1]). Tādēļ šis pasākums ietekmē dalībvalstu savstarpējo tirdzniecību.

(65) Komisija arī norāda, ka Slovēnija neapšaubīja minēto trīs kritēriju izpildi.

(66) Attiecībā uz ceturto kritēriju– valsts līdzekļu ietveršanu – Komisija nepiekrīt Slovēnijas argumentam, ka šī sistēma ir tāda pati, kā sistēma, ko ir pārbaudījusi Tiesa lietā *PreussenElektra*.

(67) Atšķirība starp šīm divām lietām ir to finansēšanas mehānismos. *PreussenElektra* gadījumā, valsts regulētu tarifu sistēmu finansēja tieši no privātiem elektrības piegādes uzņēmumiem, kuriem bija jāpērk elektrība no ražotājiem, kas izmanto atjaunojamās enerģijas avotus, par cenu, kas ir zemāka par tirgus cenu. Savukārt šajā lietā izmaksas, kas radušās, izmantojot valsts regulētu tarifu sistēmu, tiek finansētas, izmantojot parafiskālu nodevu.

(68) Šajā sakarā Komisija norāda faktu, ka shēma ir finansēta, izmantojot ieņēmumus no nodevas, ko ir noteikusi valsts. Atšķirībā no lietas *PreussenElektra*, ieņēmumi no nodevas pēc tam ir ieskaitīti kontā, ko pārvalda valsts iestādes. Valsts iestādes noformē līdzekļus kontā saskaņā ar tiesību aktos noteikto izplatīšanas shēmu.

(69) Komisija nemainīgi uzskata, ka ieņēmumi no šādām nodevām ir valsts līdzekļi ([2]). Šī prakse izriet no Tiesas prakses, saskaņā ar kuru ieņēmumi no valsts noteiktām nodevām, kuri ieskaitīti valsts izveidotos fondos un izmantoti, lai atbalstītu atsevišķus uzņēmumus, tiek raksturoti kā valsts līdzekļi. (Piemēram, skatīt Tiesas nolēmumus lietās C-173/73 ([3]) un C 78/79 ([4]).

(70) *Pearle* spriedumā ([5]) Tiesa pasludināja, ka ieņēmumi no parafiskālās nodevas, ko noteikusi valsts kontrolēta padome saviem locekļiem, nevar tikt uzskatīti par valsts līdzekļiem. Lēmumu par nodevu pieņēma profesionāļu padome optikas nozarē, un šo nodevu noteica katram loceklim šajā nozarē. To izmantoja reklāmas pasākumu finansēšanai nozares labā, tātad pašu ieguldītāju labā.

(71) Tiesa nolēma, ka šis pasākums nav valsts atbalsts, jo lēmums par nodevas izveidošanu nav piedēvējams valstij un ieņēmumi no nodevas nebija valsts resursi.

(72) Atšķirībā no sistēmas, ko izskatīja Tiesa, valsts atbildība lietā, par kuru ir šis lēmums, ir ļoti skaidra, jo pati valsts ir noteikusi šo nodevu ar likumu.

(73) Attiecībā uz līdzekļu izcelsmi Komisija norāda, ka iepriekš minētajā Tiesas spriedumā minēto līdzekļu izcelsme ir atšķirīga, jo naudas līdzekļi lietā, par kuru ir šis lēmums, ir vākti nevis no to uzņēmumu maksājumiem, kuri gūst labumu no šī pasākuma, bet gan no visiem klientiem, kuri pērk elektrību, neatkarīgi no tā, vai tie ir shēmas atbalsta saņēmēji, vai viņu konkurenti. Šādu mehānismu nevar izveidot tāda uzņēmumu apvienība, kā tā, kas aplūkota Tiesas spriedumā. Tas parāda shēmas īpašo fiskālo būtību, kas ir kļuvusi iespējama, tikai izmantojot valsts pilnvaras.

(74) Komisija uzskata, ka ar šo atšķirību pietiek, lai attiecīgajā lietā izdarītu secinājumu par valsts atbalsta esību.

7.2.2. ***Atbalsta likumība***

(75) Atbalsta shēma tika izveidota pirms Slovēnijas pievienošanās Eiropas Savienībai. Sākotnējais juridiskais pamats shēmai ir 1999. gada Enerģētikas akts. Ražotāji, kuri tiesīgi saņemt atbalstu un kuri gūst labumu no atbalsta shēmas, ir definēti 2001. gada Rīkojumā par nosacījumiem, lai iegūtu statusu "elektrības ražotājs, kurš ir tiesīgs saņemt atbalstu" ([6]).

([1]) *Avots*: Starptautiskā Enerģētikas aģentūra. http://www.iea.org/Textbase/stats/electricitydata.asp?COUNTRY_CODE=SI

([2]) Skatīt, piemēram, spriedumu lietā Nr. 161/04 – Portugāle, OV C 250, 8.10.2005., 9. lpp.

([3]) 1974. gada 2. jūlija spriedums lietā C-173/73 – Itālija pret Komisiju.

([4]) 1997. gada 22. marta spriedums lietā C-78/79 – *Steinike* pret Vācijas Federatīvo Republiku.

([5]) Tiesas 2004. gada 15. jūlija spriedums lietā C-345/02.

([6]) *Slovēnijas Oficiālais Vēstnesis* Nr. 29/01 un 99/01.

(76) Valsts finanšu risks saistībā ar shēmu netika noteikta laikā, kad notika pievienošanās. Shēmai nav ierobežots vai iepriekš noteikts atbalsta saņēmēju skaits. Ikviena elektrostacija, kas atbilst iepriekšminētajā rīkojumā noteiktām tehniskām prasībām, var saņemt atbalstu. Tādējādi tiek ietvertas, it īpaši, visas jaunās elektrostacijas, kuras tiesīgas saņemt atbalstu un kuras ir pievienotas tīklam pēc Slovēnijas pievienošanās ES. Pat attiecībā uz katru atsevišķu atbalsta pasākumu, kas piešķirts saskaņā ar shēmu, nevar iepriekš paredzēt valsts finanšu risku, jo tas ir atkarīgs no atšķirības starp valsts fiksēto pirkuma cenu, pērkot no elektrostacijas, un vidējo tirgus cenu, kuras svārstības nav paredzamas. Slovēnija ir uzsvērusi, ka uzzināt to, kāds ir patiesais shēmas radītais slogs valstij, var tikai katra tā gada beigās, kad shēma tika piemērota.

(77) Ņemot vēra iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka shēma ir vēl piemērojama pēc Slovēnijas pievienošanās Eiropas Savienībai.

(78) Komisija norāda, ka minētie argumenti jau bija izklāstīti "lēmumā par procedūras uzsākšanu" un ka Slovēnija savos apsvērumos tos neapstrīdēja.

(79) Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas Pievienošanās akts Eiropas Savienībai (turpmāk "Pievienošanās akts") norāda īstenotā atbalsta kategorijas, kuras pēc pievienošanās ES tiek uzskatītas par pastāvošo atbalstu EK līguma 88. panta 1. punkta nozīmē:

— atbalsta pasākumi, kuri ir īstenoti pirms 1994. gada 10. decembra. Shēmu ieviesa 2001. gadā, un tādēļ tā neiekļaujas šajā kategorijā,

— atbalsta pasākumi, kas norādīti Pievienošanās akta IV pielikuma papildinājumā. Shēma nav norādīta šajā sarakstā, un tādēļ tā neiekļaujas šajā kategorijā,

— atbalsta pasākumi, pret kuriem pēc īpašas procedūras – tā sauktās "pagaidu procedūras" – Komisija nav iebildusi. Visus atbalsta pasākumus, kuri vēl ir piemērojami pēc pievienošanās datuma un kuri neatbilst minētajiem nosacījumiem, pievienojoties ES, uzskata par jaunu atbalstu, lai ievērotu EK līguma 88. panta 3. punktu.

(80) Shēma neiekļaujas nevienā no trijām norādītajām kategorijām. Tādēļ, pievienojoties ES, tā ir jāuzskata par jaunu atbalstu, lai piemērotu EK līguma 88. panta 3. punkta noteikumus. Šis atbalsts netika paziņots Komisijai, tādēļ tas ir nelikumīgs saskaņā ar 1. panta f) punktu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai [1].

7.2.3. ***Atbalsta savienojamība ar EK līgumu***

(81) Komisija norāda, ka shēma sastāv no trim daļām, jo tā nodrošina atbalstu trim dažādām atbalsta saņēmēju grupām. Divām pirmajām grupām, proti, "zaļās" elektroenerģijas ražotājiem un efektīvām koģenerācijas stacijām, Slovēnijas mērķis ir vides aizsardzība. Trešajai atbalsta saņēmēju grupai, proti, Trbovļes elektrostacijai, atbalsts ir paredzēts noteikta elektrības apgādes drošības līmeņa uzturēšanai.

(82) Ņemot vērā pasākumu dažādos mērķus, shēmas dažādās daļas vērtēs atsevišķi.

"Zaļās" elektroenerģijas ražotājiem sniegtā atbalsta savienojamība ar pamatnostādnēm vides jomā

(83) Komisija vērtēja "zaļās" elektroenerģijas elektrostacijām sniegtā atbalsta mehānisma atbilstību vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnēm, īpaši 58. punktam un turpmākajiem punktiem, un konstatē sekojošo.

(84) Komisija norāda, ka atjaunojamās enerģijas avotu definīcija šajā shēmā atbilst Direktīvā 2001/77/EK minētajai definīcijai. Tāpēc šī shēma atbilst vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 6. punkta astotajam apakšpunktam, un ir piemērojams 58. punkts un turpmākie punkti.

[1] OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

(85) Kā noteikts vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 59. punkta 1. apakšpunktā, dalībvalstis var kompensēt starpību starp atjaunojamās enerģijas ražošanas izmaksām un attiecīgā enerģijas veida tirgus cenu. Tādējādi šāda kompensācija var attiekties vienīgi uz papildu ražošanas izmaksām videi draudzīgas elektroenerģijas ražošanai salīdzinājumā ar ražošanas izmaksām elektroenerģijai, kas izmanto tradicionālos enerģijas avotus. Ikvienam atbalstam tomēr jāsedz vienīgi elektrostacijas amortizācija un, ja dalībvalstis var parādīt, ka bez tā nevar iztikt, godīga peļņa no kapitāla.

(86) Kompensāciju atbalstītajai enerģijai Slovēnija aprēķināja ar fiksētajiem tarifiem (valsts regulēti tarifi) iepriekš aprakstītajā veidā. Objektīvas atbalsta līmeņa aprēķināšanas metodes nosaka tiesību akts. Saskaņā ar iepriekš aprakstīto informāciju atbalsts nepārsniegs amortizāciju un godīgu peļņu no kapitāla. Atbalsts tiks piešķirts tikai 10 gadus, jo tāds ir līgumu darbības laiks, kas noslēgti starp tīkla operatoriem un "zaļās" elektroenerģijas ražotājiem. Šis periods ir īsāks par šādām elektrostacijām ierasto 15 gadu amortizācijas periodu. Komisija pozitīvi norāda, ka visos gadījumos ražošanas izmaksu cena elektrostacijai, kura tiesīga saņemt atbalstu, ir augstāka nekā vidējā tirgus cena un garantētā pirkuma cena. Tādējādi starpība starp "zaļās" elektroenerģijas tirgus cenu un ražošanas izmaksām ir augstāka nekā piemaksa visām elektrostacijām.

(87) Turklāt vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 59. punkta 2. apakšpunkts paredz, ka, nosakot atbalsta lielumu darbībai, jāņem vērā ikviens attiecīgajai firmai piešķirtais atbalsts ieguldījumiem jaunajā elektrostacijā. Pēc sākotnējā lēmuma Slovēnija informēja Komisiju par to, ka tikai daži atjaunojamās enerģijas ražotāji saņem labumu no ieguldījumu atbalsta papildus darbības atbalstam. Slovēnija ieviesa tiesību aktus, kas investīciju atbalsta saņēmējiem noteica pienākumu deklarēt piešķirtā atbalsta lielumu pirms savas elektroenerģijas laišanas tīklā par fiksētām cenām.

(88) Kad ir piešķirts atbalsts ieguldījumiem, regulēto cenu samazina. Šis samazinājums ir proporcionāls pusei no piešķirtā ieguldījumu atbalsta. Kaut arī fiksēta proporcija teorētiski var radīt pārmērīgu kompensēšanu tehnoloģijām ar zemām darbības izmaksām, Slovēnija ir pierādījusi, ka faktiski tad, kad ļoti retos gadījumos atbalsts ieguldījumiem ir summējies ar iepriekšējo atbalsta saņemšanas shēmu, pārmērīga kompensēšana nav notikusi. Tas ir tāpēc, ka Slovēnijai pašlaik nav atjaunojamās enerģijas elektrostaciju ar zemām darbības izmaksām, piemēram, vējdzirnavu.

(89) Turpmākajai šīs shēmas piemērošanai Slovēnija ir sākusi vajadzības gadījumā samazināt proporciju tā, ka saskaņā ar vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 59. punkta 2. apakšpunktu pārmērīga kompensēšana nenotiek.

(90) Tāpēc Komisija atzīst, ka Slovēnija uzskatāmi parādīja, ka atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar šo pasākumu, nepārsniegs pasākumā atbalstītās atjaunojamās enerģijas avotu ražošanas papildu izmaksas. Tāpēc šis pasākums atbilst vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 58. punktam un turpmākajiem punktiem.

Elektroenerģijas ražotājiem, kuri izmanto koģeneratīvu tehnoloģiju, sniegtā atbalsta savienojamība ar vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnēm

(91) Komisija vērtēja efektīvām koģenerācijas elektrostacijām sniegtā atbalsta mehānisma atbilstību vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnēm, īpaši to 66. un 67. punktam, un konstatē sekojošo.

(92) Pirmkārt, Komisija norāda, ka saskaņā ar vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 66. punktu darbības efektivitāte koģenerācijas stacijām, kas saņem šīs shēmas atbalstu, pārsniedz Direktīvā 2004/8/EK noteiktās atsauces vērtības. Slovēnija atjaunināsatsauces vērtības saskaņā ar direktīvu. Tāpēc koģenerācijas elektrostacijas, uz kurām attiecas šī shēma, pilda atbilstības prasības, kas noteiktas vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 31. punktā.

(93) Kā liecina Slovēnijas sniegtā informācija, koģenerācijas stacijās ražotās elektroenerģijas vidējās izmaksas visos gadījumos ir augstākas nekā garantētā pirkuma cena [1]. Aprēķinā ir ņemti vērā arī siltumenerģijas ražošanas un pārdošanas ieņēmumi. Tāpēc Komisijas viedoklis ir, ka atbalsta lielums ir aprēķināts saskaņā ar vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 66. punktu.

(94) Slovēnija informēja Komisiju par to, ka atbalsts koģenerācijas stacijām tiek piešķirts ar tādiem pašiem noteikumiem kā "zaļās" elektroenerģijas ražotājiem. Tā kā šo noteikumu savienojamība ar vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnēm tika pierādīta, Komisija uzskata, ka no tā izriet, ka shēmas komponents, kas sniedz atbalstu koģenerācijas stacijām, atbilst vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 66. punktam.

[1] Sk. trīs pēdējās rindas iepriekš redzamajās tabulās.

"Zaļās" elektroenerģijas un koģeneratīvas enerģijas ražotāju atbalsta finanšu mehānisma atbilstība EK līguma 25. un 90. pantam.

(95) Komisija norāda, ka, uzliekot nodevu gan vietējā ražojuma, gan importētai "zaļajai" elektroenerģijai par labu iekšzemē ražotajai "zaļajai" elektroenerģijai, iepriekš, iespējams, ir radīta ievestās "zaļās" elektroenerģijas diskriminācija. Tomēr Slovēnija ir apņēmusies ieviest iespēju atmaksāt nodevu, kas bija ievākta par ievesto "zaļo" elektroenerģiju. Komisija norāda, ka atmaksāšanas pamatā pirmām kārtām būs Kopienas sistēma par izcelsmes apliecinājumiem. Ar papildu prasību palīdzību dalībvalstis aizsargās sistēmu no mākslīgi augstām ievedumu deklarācijām. Vērtējot prasību proporcionalitāti, Komisija ņēma vērā mākslīgo deklarāciju risku un Slovēnijas tirgus mazo apjomu, kurā šādas mākslīgas deklarācijas varētu būtiski ietekmēt atbalsta sistēmu. Tādējādi Komisija uzskata, ka Slovēnija ir apņēmusies izveidot piemērotu instrumentu, lai nodrošinātos pret jebkādu diskrimināciju, kas, iespējams, tika pieļauta iepriekš.

(96) Komisija norāda, ka Slovēnija uzsāka jaunā finanšu mehānisma ieviešanu, kas balstās uz savienojuma maksu, kas būs neatkarīga no iekšzemē ražotās vai ievestās "zaļās" elektroenerģijas īstā patēriņa. Jaunais mehānisms nebūs diskriminējošs attiecībā uz ievesto "zaļo" elektroenerģiju.

Secinājums par atbalstu "zaļās" elektroenerģijas un koģeneratīvās enerģijas ražotājiem

(97) Ņemot vērā iepriekš teikto, atbalsts gan "zaļajām" elektrostacijām, gan koģenerācijas stacijām atbilst vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu kritērijiem. Tā kā ar to pietiek, lai paziņotu tā atbilstību kopējam tirgum, Komisija uzskata, ka nav nepieciešams analizēt, vai atbalstu varētu izsludināt par atbilstīgu salīdzinājumā ar citiem noteikumiem, pat ja Komisija šos noteikumus paredzēja lēmumā par procedūras uzsākšanu.

7.3. **Atbalsta vērtējums Trbovļes elektrostacijai**

(98) Slovēnija uzskata, ka atbalsts Trbovļes elektrostacijai ir kompensācija par vispārējas ekonomiskas intereses pakalpojuma izmaksām elektroenerģijas piegādes drošības jomā

(99) Kompensācijas par vispārējas ekonomisks intereses pakalpojuma izmaksām var gūt priekšrocību, izmantojot izņēmumu principam par valsts atbalsta aizliegumu. Dažos gadījumos šādas kompensācijas var pat nebūt valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Tiesa savā 2003. gada 24. jūlija spriedumā par lietu C-280/00 [1] (turpmāk "Altmarkas spriedums") nosauca četrus nosacījumus, pie kuriem valsts atbalsts, kura mērķis ir kompensēt vispārējas ekonomiskas intereses pakalpojuma izmaksas, nav valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

(100) Komisija analizēja atbalstu Trbovļei, ņemot vērā šos četrus nosacījumus.

(101) **Pirmais nosacījums:** "uzņēmumam, kas ir saņēmējs, jābūt saistībām par īsta publiska pakalpojuma pildīšanu un šīm saistībām ir jābūt skaidri definētām".

(102) Komisija norāda, ka Slovēnijas tiesību sistēma uztic Trbovļes elektrostacijai pienākumu par piegādes drošību, tieši atsaucoties uz Direktīvu 2003/54/EK un īpaši uz tās iepriekš citēto 3. panta 2. punktu un 11. panta 4. punktu.

(103) Komisija vairākos lēmumos ir jau izteikusi uzskatu, ka Direktīvas 2003/54/EK 11. panta 4. punkts, ja to lasa kopā ar tās pašas direktīvas 3. panta 2. punktu, varētu tikt interpretēts kā pamats pienākumam veikt publisku pakalpojumu piegādes drošības jomā [2]. Šajā pantā ir minēti maksimāli 15 % no kopējās primārās enerģijas, kas nepieciešama, lai ražotu attiecīgajā dalībvalstī patērēto elektroenerģiju. Slovēnija uzņēmās ierobežot atbalsta apjomu Trbovļes elektrostacijai, lai ievērotu šo normu, pat ņemot vērā atbalstu, ko tai pašā nolūkā sniedz ārpus šajā lēmumā aplūkotās shēmas. Pienākums ir ierobežots arī laikā līdz 2009. gadam.

(104) Tāpēc Komisija uzskata, ka pirmais nosacījums ir izpildīts.

(105) **Otrais nosacījums**: "parametri, uz kuru pamata aprēķina kompensāciju, jānosaka iepriekš objektīvā un pārredzamā veidā".

([1]) Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00, *Altmark trans Gmbh* un *Regierungspräsidium Magdeburg* pret *Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*.

([2]) Sk. Komisijas lēmumus lietās N 34/99 (OV C 5, 8.1.2002, 2. lpp.), NN 49/99 (OV C 268, 22.9.2001, 7. lpp.) un N 6/A/2001 (OV C 77, 28.3.2002, 26. lpp.).

(106) Aplūkojamajā gadījumā atbalsts izpaužas fiksētā pirkuma cenā. Ik gadu valdība publicē izdoto lēmumu, ar kuru nosaka elektroenerģijas daudzumu, uz ko attiecas pirkuma saistības, un šīs elektrības pirkuma cenu. Cenas noteikšana noris saskaņā ar pārredzamu metodiku ar attaisnotu izmaksu sarakstiem, kas nosedz vienīgi elektrostacijas ražošanas izmaksas.

(107) Tāpēc Komisija uzskata, ka otrais nosacījums ir izpildīts.

(108) **Trešais nosacījums:** "kompensācija nedrīkst pārsniegt nepieciešamo, lai segtu visas izmaksas vai daļu no tām, kas radušās, pildot publiskā pakalpojuma pienākumus, ņemot vērā attiecīgos ieņēmumus un saprātīgu peļņu par šo pienākumu izpildi".

(109) Pirkuma cenu nosaka, lai nosegtu ne vairāk kā ražošanas izmaksas paredzētajam elektroenerģijas daudzumam. Tas neietver nekādu peļņas daļu.

(110) Tāpēc Komisija uzskata, ka trešais nosacījums ir izpildīts.

(111) **Ceturtais nosacījums:** "tur, kur uzņēmums, kam jāpilda publiskā pakalpojuma pienākums, īpašā gadījumā netiek izraudzīts saskaņā ar atklāta iepirkuma procedūru, kas ļautu izvēlēties to kandidātu, kurš spēj sabiedrībai sniegt šos pakalpojumus par viszemāko maksu, nepieciešamās kompensācijas līmenis jānosaka, balstoties uz tādu izmaksu analīzi, kādas būtu bijušas tipiskam, labi vadītam uzņēmumam, kas ir apgādāts ar piemērotiem transporta līdzekļiem, lai būtu spējīgs nodrošināt vajadzīgās publiskā pakalpojuma prasības, ņemot vērā attiecīgos ieņēmumus un saprātīgu peļņu par pienākumu izpildi".

(112) Trbovļes elektrostacija netika izraudzīta atklātā iepirkuma procedūrā. Tomēr Komisija norāda, ka Slovēnija ir pierādījusi, ka šajā gadījumā Trbovļes izvēle bija tā, kas nodrošināja vispārējas ekonomiskas intereses pakalpojumu par viszemāko maksu sabiedrībai, ņemot vērā īpašos faktiskos un tiesiskos ierobežojumus, kas šajā gadījumā bija noteicoši. Šajā gadījumā publiskā pakalpojuma pienākums ietver sevī valsts apgādes drošības nodrošinājumu līdz 2009. gadam, izmantojot vietējos primārās enerģijas kurināmā avotus, nepārsniedzot nevienā kalendārajā gadā 15 % no kopējās primārās enerģijas, kas vajadzīga, lai saražotu Slovēnijā patērēto elektroenerģiju.

(113) Pašreizējā situācijā ne vairāk kā divas elektrostacijas Slovēnijā būtu varējušas katrā ziņā izpildīt šo publiskā pakalpojuma pienākumu viņu pašreizējā stāvoklī. Tās ir Šoštaņas elektrostacija un Trbovļes elektrostacija.

(114) Citām elektrostacijām būtu vajadzīga dārgu dūmu attīrīšanas iekārtu celtniecība, lai tās varētu izmantot, kas padarītu šo izvēli neekonomisku. Divas Šoštaņas elektrostacijas vienības, kas var izmantot vietējo kurināmo, jau tiek izmantotas līdz to maksimālajai jaudai, lietojot vietējās brūnogles. Nebūtu ekonomiski tajās palielināt vietējo ogļu sadedzināšanas maksimālo jaudu, jo tas prasītu elektrostacijas paplašināšanu vai dažu tās vienību modernizēšanu ar dūmu attīrīšanas iekārtu. Šo divu vienību produkciju Slovēnijas iestādes ņem vērā, kad aprēķina 15 % ierobežojumu, kas tika pieminēts 112. punktā. Tāpēc šajā gadījumā vienīgi Trbovļe varēja nodrošināt publiskā pakalpojuma pienākumu. Atbalsts Trbovļei nosedz tikai daļu no 15 %, kuru nevar nosegt Šoštaņas elektrostacija.

(115) Tāpēc Slovēnija ir gājusi ekonomiski visizdevīgāko ceļu, lai panāktu publiskā pakalpojuma pienākuma izpildi, kas paredz elektroenerģijas ražošanu ar vietējo kurināmo. Ņemot vērā arī to, ka kompensācijas par publiskā pakalpojuma pienākumu neietver nekādu peļņas sastāvdaļu, Komisija secina, ka publiskā pakalpojuma pienākums ir izpildīts par viszemāko maksu sabiedrībai. Veicot piedāvājumu konkursu, lētāks risinājums nebūtu iegūts. Patiešām, īsā laika periodā (līdz 2009. gadam) pašreizējo elektrostaciju modernizēšana vai jaunu, efektīvāku staciju būvēšana (ja tas būtu iespējams) prasītu lielas ieguldījumu izmaksas, un ikviens kandidāts būtu prasījis kompensāciju, kurā iekļauta vismaz saprātīga peļņa ieņēmuma veidā par ieguldīto kapitālu. Tādējādi tas būtu novedis pie lielāka kompensācijas apjoma, kas jāpiešķir operatoram, kam uzticēts VEIP pienākums.

(116) Turpinot Komisija norāda, ka nav nekādu norāžu par to, ka Trbovļes elektrostacija nedarbotos kā labi vadīts tipisks uzņēmums vai ka tā darbotos īpaši neefektīvi. Komisija norāda, ka uzņēmums savu darbību pārstrukturēja jau ekonomiskās pārejas laikā Slovēnijā, īpaši slēdzot savas vecākās un neefektīvākās vienības, kas bija novecojušās, un samazināja personālu. Tā arī norādīja, ka atlīdzība par publiskā pakalpojuma pienākumu nekādā ziņā neietver peļņu.

(117) Visbeidzot Komisija norāda, ka Trbovļes elektrostacija nevarēs izmantot iespēju, ko radīs emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas (EKTS) jaunā kārta 2008.–2012. gadam, lai gūtu papildu ienākumu vai peļņu, kas rastos īpašā publiskā pakalpojuma pienākuma izpildes rezultātā, salīdzinājumā ar to, ko varētu gūt jebkurš cits citādā ziņā līdzīgs uzņēmums. Patiešām, valsts uzliek Trbovļei publiskā pakalpojuma pienākumu ražot elektroenerģiju. Atšķirībā no elektrostacijām, kas brīvi pārdod savu elektroenerģiju tirgū, Trbovļei tāpēc nebūs alternatīvas apstādināt elektroenerģijas ražošanu un pārdot CO_2 tirgū vajadzīgās kvotas, ko tā saņēma par brīvu, bez pienākuma pirkt līdzīgu kvotu skaitu, lai izpildītu savas saistības. Tas neskar elektrostaciju, paaugstinot efektivitāti atbilstīgi EKTS radītajai stimulēšanas struktūrai un līdz ar to atbrīvojot rezerves kvotas, ko tā varētu pārdot, vienlaikus pildot savu publiskā pakalpojuma pienākumu ražot noteiktu elektroenerģijas daudzumu.

(118) Iepriekšējais apsvērums balstās uz apgalvojuma, ka pašreiz brūnogles ir visekonomiskākais vietējā kurināmā avots elektrības ražošanai Slovēnijā. Komisija uzskata, ka pašreiz un tuvākajā nākotnē tā tas ir.

(119) Tomēr Komisija arī norāda, ka dažām elektrības ražošanas tehnoloģijām, kas lieto vietējā kurināmā atjaunojamos avotus, jau tagad ir ražošanas izmaksas, kas nav daudz augstākas par brūnogļu ražošanas izmaksām. Tas attiecas uz lielām biomasas elektrostacijas, kurām, spriežot pēc Slovēnijas, ražošanas izmaksas vidēji ir 18,18 SIT/mWh, kas ir nedaudz vairāk kā 10 % virs Trbovļes izmaksām.

(120) Tāpēc Komisija norāda, ka pamatojums pašreizējā lēmumā balstās uz faktisko situāciju šajā konkrētajā gadījumā un, sevišķi ņemot vērā to, ka Trbovļes elektrostacijai uzliktās saistības beigsies 2009. gadā. Ilgākā laika posmā, kad atjaunojamo enerģijas avotu izmaksas būs samazinājušās un to kopējā jauda būs palielinājusies, situācija var būt citāda.

(121) Turklāt Komisija ņem vērā, ka šis īpašais publiskā pakalpojuma pienākums ir uzticēts, pamatojoties uz Kopienas aktu – Direktīvu 2003/54/EK. Šī publiskā pakalpojuma pienākuma – nodrošināt valsts piegādes drošību – īpašo raksturu var interpretēt kā tādu, kas pēc definīcijas apjoma ziņā aprobežojas ar valsts robežām, kurās pakalpojuma sniedzējam bija jāuztic pienākums.

(122) Komisija tāpēc uzskata, ka Slovēnijas lietotā metode, nosakot stabilu kompensācijas apjomu, kas piešķirts Trbovļes elektrostacijai, nodrošina to, ka VEIP tiek sniegts par sabiedrībai vislētāko maksu līdz 2009. gadam. Šī gadījuma īpašajos tiesiskajos un reālajos apstākļos neliekas, ka kompensācija pārsniegtu to, ko būtu pieprasījis tipisks labi organizēts uzņēmums tā veikšanai. Tāpēc Komisija uzskata, ka ceturtais nosacījums ir izpildīts, paturot prātā, ka publiskā pakalpojuma pienākums izbeidzas 2009. gada beigās. Šis laika ierobežojums arī dos Slovēnijai iespēju pārdomāt, vai tā, sākot ar 2010. gadu, pārslēgsies uz "tīru ogļu" tehnoloģijām brūnogļu izmantošanā vai pāries uz biomasas kurināmo vai citu mazāk piesārņojošu kurināmo atbilstīgi Eiropas Savienības enerģētikas politikai [1].

(123) Ņemot vērā iepriekš teikto, Komisija secina, ka atbalsts Trbovļes elektrostacijai iepriekš minētajos īpašajos apstākļos atbilst Altmarkas sprieduma četriem nosacījumiem un nav atbalsts EK līguma 87. panta 1. punktā paredzētajā nozīmē,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atbalsts, kas piešķirts elektroenerģijas ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu un kuri izmanto primārās enerģijas atjaunojamos avotus, kā definēts Slovēnijas Enerģētikas aktā, ir savienojams ar EK līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

2. pants

Atbalsts, kas piešķirts elektrības ražotājiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu un kuri ražo elektroenerģiju koģenerācijas stacijās, kā definēts Slovēnijas Enerģētikas aktā, ir savienojams ar EK līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

3. pants

Atbalsts, kas piešķirts Trbovļes elektrostacijai, kā definēts Slovēnijas Enerģētikas aktā, nav valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovēnijas Republikai.

Briselē, 2007. gada 24. aprīlī

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Neelie KROES

[1] Sk. 2007. gada janvāra Enerģētikas dokumentu paketi un īpaši COM(2006) 843 galīgo redakciju.